

Zabiegi różnicujące poziomy agrotechniki.

Lp.	Rodzaj zabiegu	Poziom agrotechniki	
		przeciętny a ₁	intensywny a ₂
1	Nawożenie azotowe (kg N/ha)	*	*
2	Opryskiwanie fungicydem w fazie: pełnia krzewienia początek kłoszenia		+
			+
3	Nawożenie dolistne preparatem wieloskładnikowym		+

Odmiany wzorcowe:

Rok zbioru 2022: **Impetus, Mamut, Odys**

Rok zbioru 2023: **Impetus, Mamut, Odys**

Rok zbioru 2024: **Dyzma, Impetus, Nokturn**

Tabela 9. 1. Pszenżyto jare. Odmiany badane. Rok zbioru 2024

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru	Zachowujący/pełnomocnik
	1	2	3
1	Dyzma	2024	DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o.; Choryń 27, 64-000 Kościan
2	Impetus	2020	DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o.; Choryń 27, 64-000 Kościan
3	Nokturn	2024	Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
4	Mamut	2016	DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o.; Choryń 27, 64-000 Kościan
5	Hugo	2018	Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
6	Santos	2019	DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o.; Choryń 27, 64-000 Kościan
7	Odys	2019	Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
8	Frigus	2023	DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o.; Choryń 27, 64-000 Kościan
9	Namaku	2024	DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o.; Choryń 27, 64-000 Kościan
10	Narval	2024	DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o.; Choryń 27, 64-000 Kościan
11	Pryzmat	2024	Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce

Tabela 9. 2. Pszenżyto jare. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru 2024

Miejscowość	Białogard	Rarwino	Wyczechy
Powiat	Białogard	Kamień Pomorski	Słupski
1	2	3	4
Kompleks rolniczej przydatności gleby	4	4	5
Klasa bonitacyjna gleby	IV a	IV a	III a
Zasobność gleby w P ₂ O ₅ (mg/100g)	18,6 w	16,2 w	wysoki
Zasobność gleby w K ₂ O (mg/100g)	13,3 ś	20,2 b.w	wysoki
Zasobność gleby w MgO (mg/100g)	2,8 n	2,9 n	średni
Ph gleby (w KCL)	5,8	5,6	5,8
Przedplon	ziemniaki	ziemniaki	Rzepak
Obsada nasion (szt./m ²)	450	500	450
Nawożenie mineralne (kg/ha)			
N (kg/ha)	124	155	42
P ₂ O ₅ (kg/ha)	40	50	20
K ₂ O (kg/ha)	120	75	90
Środki ochrony roślin (nazwa, dawka na ha)			
Herbicyd	Gold 450 EC	Starane 333 EC Granstar Ultra + Trend	Fundamentum 700 WG + Galaper 0,5 l/ha
Insektycyd	Nexide 60 CS	---	---
Dodatkowe zabiegi wykonywane na poziomie a 2			
Nawożenie N (kg/ha)	124 + 40	155 + 40	42 + 40
Nawożenie dolistne (nazwa, dawka na ha)	3 x Basfoliar 5 l/ha 2 x Siarczan mg 10 kg/ha	2 x Ekolist zboża 2 x Siarczan mg 10 kg/ha	Yara Tera Kristalon Zielony Yara Vita
Fungicyd - pierwszy zabieg	Aspik 250 EC 1,0 l/ha	Kendi 50 EW	Elatus 0,75 /ha
Fungicyd - drugi zabieg	---		---
Regulator wzrostu	---	---	---

Tabela 9. 3. Pszenżyto jare. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2024

L.p.	Wyszczególnienie		a 1			a 2		
			Białogard	Rarwino	Wyczechy	Białogard	Rarwino	Wyczechy
	1		2	3	4	5	6	7
1	Siew	data	27.03.	36.03.	08.04.	27.03.	36.03.	08.04.
5	Termin kłoszenia	data	29.05.	24.05.	04.06.	30.05.	24.05.	05.06.
6	Termin dojrzałości woskowej	data	23.07.	14.07.	10.07.	24.07.	14.07.	11.07.
7	Zbiór	data	23.08.	02.08.	14.08.	23.08.	02.08.	14.08.
8	Wysokość roślin	cm	97	102	86	97	102	84
9	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości młecznej	9 °	9,0	7,9	9,0	9,0	8,2	9,0
10	Wyleganie roślin przed zbiorem	9 °	9,0	7,9	7,3	9,0	8,2	9,0
11	MTZ	g	39,1	44,2	49,0	42,8	44,5	54,1
12	Plon ziarna przy 14% wilgotności	dt/ha	58,6	60,3	41,5	75,8	64,7	50,6

Tabela 9. 4. Pszenżyto jare. Plon ziarna odmian (dt/ha) . Rok zbioru 2024

L.p.	Odmiana	a 1			a 2		
		Białogard	Rarwino	Wyczechy	Białogard	Rarwino	Wyczechy
	1	2	3	4	5	6	7
	Wzorzec dt/ha	57,6	60,9	42,5	75,1	64,5	48,8
1	Dyzma	62,3	69,1	45,0	82,5	70,6	48,7
2	Impetus	54,3	58,1	39,7	70,3	61,9	46,8
3	Nokturn	56,2	55,6	42,9	72,6	61,1	50,9
4	Mamut	59,1	58,1	41,8	75,4	60,5	52,8
5	Hugo	60,7	63,4	41,1	74,1	69,0	49,0
6	Santos	51,4	57,1	41,5	69,3	62,4	47,9
7	Odys	54,5	56,6	42,6	73,2	63,0	48,1
8	Frigus	63,3	62,0	42,1	79,9	65,5	49,8
9	Namaku	59,2	60,2	42,3	80,8	64,3	54,9
10	Narval	65,3	59,2	40,3	83,1	65,4	55,8
11	Pryzmat	58,8	63,7	37,3	72,2	67,8	51,8
Liczba doświadczeń		3	3	3	3	3	3

Tabela 9.5. Pszenżyto jare. Plon ziarna odmian (dt/ha). Lata zbioru 2022– 2024

L.p	Odmiana	a1					a2				
		2024	2023	2022	2023-2024	2022-2024	2024	2023	2022	2023-2024	2022-2024
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Wzorzec w dt/ha	53,7	40,0	61,1	46,9	51,6	62,8	41,8	69,3	52,3	58,0
1	Dyzma	58,8	-	-	-	-	67,3	-	-	-	-
2	Impetus	50,7	42,0	62,1	46,4	51,6	59,7	43,8	66,6	51,8	56,7
3	Nokturn	51,6	-	-	-	-	61,5	-	-	-	-
4	Mamut	53,0	34,7	62,9	43,9	50,2	62,9	36,6	67,7	49,8	55,7
5	Hugo	55,1	42,4	66,2	48,8	54,7	64,0	46,6	69,7	55,3	60,1
6	Santos	50,0	40,8	67,6	45,4	52,8	59,9	42,1	70,6	51,0	57,5
7	Odys	51,3	43,2	66,0	47,3	53,5	61,4	45,1	68,5	53,3	58,3
8	Frigus	55,8	-	-	-	-	65,0	-	-	-	-
9	Namaku	53,9	-	-	-	-	66,7	-	-	-	-
10	Narval	54,9	-	-	-	-	68,1	-	-	-	-
11	Pryzmat	53,3	-	-	-	-	63,9	-	-	-	-
Liczba doświadczeń		3	3	3	6	9	3	3	3	6	9

Tabela 9. 6. Pszenżyto jare. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby na poziomie agrotechnicznym – a₁ (nie chronionym). Lata zbioru 2022 -2024.

Lp.	Odmiana	Mączniak prawdziwy		Rdza brunatna		Septorioza liści	
		2024	2022-2024	2024	2022-2024	2024	2022-2024
	1	2	3	4	5	6	7
	Wzorzec	7,6	7,6	8,3	8,6	7,6	8,0
1	Dyzma	6,8	-	8,3	-	7,7	-
2	Impetus	8,7	8,1	8,0	8,6	7,7	7,9
3	Nokturn	7,3	-	8,7	-	7,3	-
4	Mamut	7,7	7,7	8,3	8,5	7,5	7,8
5	Hugo	7,3	7,2	8,3	8,3	7,0	7,7
6	Santos	7,0	7,2	8,7	8,6	7,5	7,9
7	Odys	7,5	7,8	8,7	8,7	8,2	8,2
8	Frigus	7,7	-	8,3	-	7,7	-
9	Namaku	8,2	-	8,0	-	7,8	-
10	Narval	7,7	-	8,7	-	7,5	-
11	Pryzmat	7,8	-	8,3	-	8,0	-
Liczba doświadczeń		3,0	9,0	3,0	9,0	3,0	9,0

- oceny w skali 9° (1° – ocena najsłabsza; 9° – ocena najlepsza)

Tabela 9.7. Pszenżyto jare. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian. Lata zbioru 2022 -2024.

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin (cm)				Masa 1000 ziaren (g)			
		a ₁		a ₂		a ₁		a ₂	
		2022	2022-2024	2022	2022-2024	2024	2022-2024	2024	2022-2024
	1	2		4		6		8	
	Wzorzec	93	86	93	85	44,5	46,7	47,9	48,6
1	Dyzma	92	-	94	-	45,2	-	48,5	-
2	Impetus	92	85	92	84	42,9	46,4	45,8	48,2
3	Nokturn	94	-	93	-	45,3	-	49,3	-
4	Mamut	92	83	92	81	41,4	44,3	43,7	45,6
5	Hugo	98	90	99	89	44,8	48,5	47,5	50,2
6	Santos	102	93	101	92	46,0	49,9	50,3	51,7
7	Odys	100	92	99	91	42,7	47,3	45,2	48,9
8	Frigus	99	-	99	-	44,2	-	47,4	-
9	Namaku	90	-	90	-	42,4	-	44,4	-
10	Narval	93	-	93	-	43,1	-	46,1	-
11	Pryzmat	93	-	92	-	47,5	-	50,6	-
Liczba doświadczeń		3	9	3	9	3	9	3	9

- oceny w skali 9° (1° – ocena najsłabsza; 9° – ocena najlepsza)

Tabela 9. 8. Pszenżyto jare. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian.
Lata zbioru 2022-2024

Lp.	Odmiana	Wyleganie w fazie dojrzałości mlecznej				Wyleganie przed zbiorem			
		a ₁		a ₂		a ₁		a ₂	
		2024	2022-2024	2024	2022-2024	2024	2022-2024	2024	2022-2024
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Wzorzec		8,3	8,8	8,5	8,8	7,6	8,5	7,6	8,5
1	Dyzma	7,3	-	7,7	-	6,7	-	6,7	-
2	Impetus	9,0	9,0	8,8	8,9	8,7	8,9	8,7	8,9
3	Nokturn	8,5	-	9,0	-	7,5	-	7,5	-
4	Mamut	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
5	Hugo	8,2	8,7	8,7	8,9	7,5	8,4	7,5	8,6
6	Santos	8,8	8,9	9,0	9,0	8,2	8,7	8,2	8,7
7	Odys	9,0	9,0	8,8	8,9	8,3	8,8	8,3	8,7
8	Frigus	8,8	-	8,8	-	7,8	-	7,8	-
9	Namaku	9,0	-	8,7	-	8,7	-	8,7	-
10	Narval	8,7	-	9,0	-	8,0	-	8,0	-
11	Pryzmat	8,7	-	8,7	-	8,3	-	8,3	-
Liczba doświadczeń		3,0	9,0	3,0	9,0	3,0	9,0	2,0	9,0

- oceny w skali 9° (1° – ocena najslabsza; 9° – ocena najlepsza)

Charakterystyka odmian wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2024

Dyzma

Bardzo wysoki plon ziarna (nr 1 w 2024) i słomy. Szczególnie przydatna do uprawy na słabych, mniej zasobnych w wodę glebach. Bardzo wczesna, wyróżnia się szybkim rozwojem. Zalecane jest usztywnienie źdźbła. Toleruje nieuregulowane pH gleby. Nadaje się też do siewów późnojesiennych. Niespotykana odporność na choroby podstawy źdźbła oraz na mączniaka, rdzę żółtą i rdzę brunatną. Grube, ciężkie ziarno (MTN ok. 45 gram). Ma podwyższoną odporność na porastanie. Zalecana norma wysiewu, przy optymalnym terminie siewu wynosi 400-440 ziaren kielkujących na 1 m2 (ca. 180-200 kg/ha).

Nokturn

Odmiana pszenżyta jarego, która jest ceniona za wysoką plenność i dobrą jakość ziarna. Jest to odmiana średnio wczesna, charakteryzująca się dobrą odpornością na wyleganie i choroby, w tym na rdzę brunatną. Zazwyczaj zalecana norma wysiewu to 400-500 kielkujących ziaren na metr kwadratowy, co odpowiada około 180-220 kg/ha.

Namaku

Pszenżyto jare to gatunek zboża o małych wymaganiach glebowych, tolerujący zakwaszenie. Jest uprawiane jako alternatywa dla pszenicy i jęczmienia na słabszych stanowiskach. Charakteryzuje się późniejszym dojrzewaniem i skłonnością do porastania ziarna w kłosie. Małe wymagania glebowe. Tolerancja na zakwaszenie gleby. Może być alternatywą dla pszenicy i jęczmienia na słabszych glebach.

Narval

Wyróżnia się wyjątkową odpornością na choroby oraz uniwersalnością zastosowania. Jest szczególnie polecana do upraw bez ochrony fungicydowej oraz w systemach ekologicznych. Posiada bardzo wysoką odporność na choroby: septoriozę liści, rdzę żółtą i brunatną, rynchosporiozę. Doskonale sprawdza się zarówno w tradycyjnych wiosennych terminach siewu, jak i w późnojesiennych – odmiana przewódkowa. Dobrze radzi sobie na słabych stanowiskach oraz glebach zakwaszonych. Typ o krótszej słomie (w typie odmiany Mamut), średnia wysokość roślin to 94–98 cm, co zmniejsza ryzyko wylegania i ułatwia zbiór. Wysoka odporność na porastanie ziarna w kłosie. Zalecana norma wysiewu, przy optymalnym terminie siewu wynosi 400-440 ziaren kiełkujących na 1 m² (ca. 180-200 kg/ha).